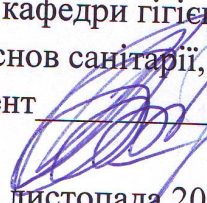

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОЛОГО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Спеціальність: 204 «Технологія виробництва та переробки продукції
тваринництва»

Допускається до захисту
Зав. кафедри гігієни тварин
та основ санітарії,
доцент Балацький Ю.О.
« 1 » листопада 2023 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

Аналіз та удосконалення технології виробництва і переробки
продукції скотарства у ПСП «Золота нива»
Дніпропетровської області

Виконала: Ющишена Катерина О.

Керівник, доцент:

Малина Василь В.

Рецензент Митаровська О.М.

Я, Ющишена Катерина Олександрівна засвічую, що кваліфікаційну роботу виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Біла Церква – 2023

№ з/п	ЗМІСТ	Стор.
	Зміст	2
	Завдання на кваліфікаційну роботу здобувача	3
	Анотація	4
	SUMMARY	5
	Відгук керівника	6
	ВСТУП	7
1.	ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ. САНІТАРНО-ГІГІЄНІЧНІ ВИМОГИ ДО ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА	9
1.1.	Гігієнічне оцінювання та вимоги ВНТП до повітряного середовища у тваринницьких приміщеннях	9
1.2.	Санітарно-гігієнічні вимоги до території, приміщень та технологічного обладнання скотарських підприємств	17
1.3.	Санітарний захист скотарських підприємств	21
2.	МАТЕРІАЛ ТА МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ РОБОТИ	24
3.	ОСНОВНА ЧАСТИНА	25
3.1	Характеристика ПСП «Золота нива»	25
3.2.	Санітарно-гігієнічний оцінка проектувальних рішень при будівництві молочно-тованої ферми господарства	26
3.3.	Санітарно-гігієнічна оцінка технології виробництва продукції скотарства на молочно-товарній ферм.	31
3.4.	Заходи з удосконалення технології виробництва продукції скотарства у у ПСП «Золота нива»	49
3.5.	Технологія первинної обробки продукції скотарства в умовах господарства та переробка м'яса яловичини на спеціалізованих підприємствах	51
4.	ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОБНИЦТВА М'ЯСА ЯЛОВИЧИНИ У ПСП «ЗОЛОТА НИВА»	54
	ВИСНОВКИ	56
	ПРОПОЗИЦІЇ	57
	СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	58
	ДОДАТКИ	61

АНОТАЦІЯ

Ющишена Катерина Олександрівна. Аналіз та удосконалення технології виробництва і переробки продукції скотарства у ПСП «Золота нива» Дніпропетровської області

В процесі виконання магістерської роботи авторкою проведено санітарно-гігієнічний аналіз основних елементів технології виробництва та первинної обробки продукції скотарства у ПСП «Золота нива» Дніпропетровської області, запропоновано рекомендації по їх оптимізації.

Використано зоотехнічні, санітарно-гігієнічні та варіаційно-статистичні методи досліджень.

Встановлені відхилення параметрів мікроклімату від нормативних показників, які не виходять за межі гранично допустимого експлуатаційного режиму приміщень, але такий стан є показником недотримання вимог до добробуту тварин, що негативно відображається на показниках їх продуктивності.

Зроблено висновок: оптимізація санітарно-гігієнічних параметрів технології виробництва продукції скотарства у господарстві буде сприяти покращенню їх добробуту.

Одержані результати можуть бути використані у навчальному процесі за викладання курсу лекцій і проведення лабораторних занять для студентів біолого-технологічного факультету з дисциплін: «Гігієна та добробут тварин» та «Санітарно-гігієнічні вимоги до виробництва і переробки продукції тваринництва».

Матеріали за результатами досліджень опубліковані в електронному збірнику тез доповідей, розміщені на сайті БНАУ у розділі «Електронні видання конференцій здобувачів вищої освіти»: Ющишена К.О., магістрант. Санітарно-гігієнічний аналіз технології виробництва продукції скотарства у ПСП «Золота Нива». Всеукраїнська науково-практична конференція магістрантів і молодих дослідників «НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ У ХХІ СТОЛІТТІ». 16 листопада 2023 року. м. Біла Церква. (Науковий керівник: канд. вет. наук, доцент Малина В.В.).

Кваліфікаційна робота магістра містить 65 сторінок, 23 таблиці, 2 рисунки, список використаних джерел із 25 найменувань та 6 додатків.

Ключові слова: (5 – 8) Скотарство, технологія, продуктивність, годівля, селекція, санітарно-гігієнічні вимоги, мікроклімат, переробка.

ABSTRACT

Yushchyshena Kateryna Oleksandrivna. Analysis and improvement of the technology of production and processing of cattle breeding products at PSP "Zolota Niva" of Dnipropetrovsk region

In the course of her master's thesis, the author conducted a sanitary and hygienic analysis of the main elements of the technology of production and primary processing of livestock products at the "Zolota Niva" farm of Dnipropetrovsk region, and offered recommendations for their optimization.

Zootechnical, sanitary-hygienic, and variational-statistical research methods were used.

Deviations of the microclimate parameters from the normative indicators are established, which do not go beyond the maximum allowable operational regime of the premises, but such a state is an indicator of non-compliance with the requirements for the welfare of animals, which negatively affects their performance indicators.

The conclusion was made: optimization of the sanitary and hygienic parameters of the livestock production technology in the farm will contribute to the improvement of their well-being.

The obtained results can be used in the educational process for teaching a course of lectures and conducting laboratory classes for students of the biological and technological faculty in the disciplines: "Hygiene and animal welfare" and "Sanitary and hygienic requirements for the production and processing of livestock products".

Materials based on research results are published in an electronic collection of theses of reports, posted on the website of the National Academy of Sciences in the section "Electronic editions of conferences of higher education applicants": Yushchyshena K.O., master's student. Sanitary and hygienic analysis of the production technology of cattle breeding products at "Zolota Niva" PSP. All-Ukrainian scientific and practical conference of master's students and young researchers "SCIENTIFIC RESEARCH OF YOUTH IN THE XXI CENTURY". November 16, 2023. Bila Tserkva. (Scientific supervisor: candidate of veterinary sciences, associate professor Malyna V.V.).

The master's qualification work contains 65 pages, 23 tables, 2 figures, a list of used sources of 25 titles and 6 appendices.

Keywords: (5 – 8) Cattle breeding, technology, productivity, feeding, selection, sanitary and hygienic requirements, microclimate, processing.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Барилевич О. М. Стан, проблеми та перспективи розвитку молочного скотарства. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія: Економіка, аграрний менеджмент, бізнес.* 2013. № 181(6). С. 64-69.
2. Казьмірук Л. В. Удосконалення технології виробництва молока і яловичини в умовах Поділля України: автореф. дис... канд. с.-г. наук: 06.02.04. Суми, 2000. 19 с.
3. Джигирей В. С. Екологія та охорона навколишнього природного середовища: Навч. посіб. Київ, 2000. 203 с.
4. Демчук М. В. Сучасні вимоги до перспективних технологій виробництва продукції скотарства. *Наук. вісник ЛДАВМ ім. С.З. Гжицького.* 2002.-4/2/ч. 5. С. 112-120.
5. Зубець М. В. Етологія молочної худоби [Текст]: наук. та навч.-метод. вид. УААН. Харків, 2010. 263 с.
6. Брук Ф. Добробут сільськогосподарських тварин при інтенсивних безприв'язних і органічних /екологічно чистих/ системах утримання. *Науковий вісник ЛДАВМ ім. С. З. Гжицького.* Т. 4.2. ч 5. 2015. С. 92-100с.
7. Демчук М. В., Козенко О. В., Богачик О. Г. та ін. Загальна ветеринарна профілактика. Львів, 2012. 360 с.
8. Рекомендації стосовно виконання деяких положень Регламенту (ЄС) №853/2004 щодо гігієни по відношенню до продуктів тваринного походження. Європейська Комісія, Генеральна Дирекція у справах захисту споживача і здоров'я. Брюссель, 21 грудня 2005 р.
9. Український класифікатор нормативних документів ДК 004:2008 [Електронний ресурс]: затверджено і надано чинності наказом Держспоживстандарту України від 26 серпня 2009 р. № 301.; чинний від 01.04.2009 р. Режим доступу: <http://legalexpert.in.ua/standarty-i-normativi/ministerstva-i-vedomstva/klassifikatory>.

10. Демчук М. В., Чорний М. В., Захаренко М. О., Високоє М. П. Гігієна тварин. Харків. 2006. 520 с.

11. Бей Р. В. Мікроклімат тваринницьких приміщень як центральна проблема гігієни сільськогосподарських тварин та механізації тваринництва. *Гілея*. 2016. Вип. 105. С. 124-127. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2016_105_34

12. Відомчі норми технологічного проектування. "Скотарські підприємства (комплекси, ферми, малі ферми)". ВНТП-АПК-01.05. Київ, Мінагрополітики, 2005. 111с.

13. Польовий Л. В., Захаренко М. О., Шевченко Л. В. та ін. Нормативні вимоги до мікроклімату приміщень для утримання сільськогосподарських тварин та їх енергоощадне обґрунтування. Методичні вказівки до лабораторних занять з дисципліни «Гігієна тварин». Вінниця, 2011. 64 с.

14. Гришко В. А., Малина В. В. «Проектування та будівництво підприємств з виробництва і переробки продукції тваринництва»: Методичні вказівки щодо виконання курсового проекту для студентів біолого-технологічного факультету. Спеціальність 204: «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва», освітній рівень – бакалавр. Біла Церква, 2017. 27 с.

15. Демчук М. В., Польовий П. В. Аналіз основних гігієнічних нормативних вимог, ветеринарно-санітарних правил та правових актів ЄС до технології виробництва молока на малих фермах. *Проблеми становлення галузі тваринництва в сучасних умовах*: матеріали наукових праць конференції 23-25 травня. 2005. С. 10-19.

16. Борщ М. С., Мазуренко В. П., Красій В. В. Довідник з гігієни сільськогосподарських тварин: Навч. посіб. Київ, 2017. 232 с.

17. Березівський П. С. Відродження галузі скотарства у сільськогосподарських підприємствах Львівської області: оцінка, проблеми, прогнози. *Економіка АПК*. №2. Львів. 2010. С.15-20.

18. Бондар А. О. Гігієна тварин та ветсанітарія. Лекції: навч. посіб. Миколаїв, 2016. 71 с.
19. Захаренко М. О., Поляковський В. М., Шевченко Л. В. та ін. Системи утримання тварин. Навч. посіб. Київ, 2016. 424 с.
20. Гаврилюк О. І. Санітарно-гігієнічні вимоги і їх реалізація при будівництві та експлуатації тваринницьких ферм. *Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Тваринництво»*. 2018. Вип. 2 (34). С. 148-50.
21. Бусенко О. Т., Столюк В. Д., Могильний О. Й. та ін. Технологія виробництва продукції тваринництва. Київ, 2005. 496 с.
22. Бондар А. О. та ін. Гігієна тварин та ветеринарна санітарія. Навч. посіб. Миколаїв, 2018. 178 с.
23. Д. А Засекін, В. М. Поляковський, В. В. Соломон. Санітарні норми для тваринницьких та переробних підприємств України. Київ. 2015. 400 с.
24. Демчук М. В., Сучасні промислові технології в тваринництві і їх біоетична оцінка. *Міжнародний симпозиум з біоетики, присвяч. В.Р. Поттеру*. Тези допов., К.: (4,6. 2003). С. 46-47.
25. Антоненко П. П. та ін. Методологічні основи та методи наукових досліджень у гігієні, санітарії та експертизі: навч.-метод. посібик.. Дніпро, 2018. 276 с.